

Säkerhetsentreprenörer & Auktoriserade Låsmästarföretag

Säkerhets installatören 4²⁰¹⁶

USA-EXPERTERNA ENIGA

**Allvarliga brister
med Bluetooth-
baserade lås**

EVVA SALTO

**Företaget blir
två bolag**

ÖPPET HUS PRODIB

**"Det finns mer
kvar att lära"**

PRISBELÖNT STIFTELSE

**"Värnar om
säkerheten"**

ÖPPNINGSTEKNIK MED SHG

**Kurs med lärare
i världsklass!**

Ny krönikör: Välkommen

Hasse Aro

"Stormen fick oss att tänka om"

Smart access means security

Dorma and Kaba become dormakaba – a smart step for your security. People want to feel protected. To know that their family is safe. And that valuable assets are secure. We put everything into developing networked access solutions to give you that feeling of protection.

Because your trust in us is our most valuable asset.

www.dormakaba.com

dormakaba

Allmänheten varnas! Se upp med oseriösa låsjourttjänster!

"Locksmith scammers" har nu etablerat sig i Sverige!

Hur gör man när blir utelåst? Historiskt sett så använde man Gula Sidorna för att hitta en jourlåsmed när man sökte hjälp. Idag är det en Googlesökning som gäller.

I USA och i delar av Europa har man under en längre tid haft problem med Locksmith scam (låsmedslurendrejari), falska online låssmeder som pressar pengar från människor som bara vill få sin dörr öppnad.

Hur går det till i USA?

Skumma företag, "lead generators", skapar hundratals webbplatser för låssmedsföretag som inte existerar, ibland med bilder av skyltfönster som inte finns, och listar dessa företag hos Google. När de väl är listade i systemet, använder de sig av tusentals falska Google-konton för att skriva falska recensioner och hävdar att den aktuella låssmeden gör ett bra arbete och är prisvärd.

När du som intet ont anande kund inser att du har låst dig ute ur ditt hus eller bil och söker på Google efter en närliggande låssmed, kommer resultaten av dessa att dyka upp. När du ringer numret som finns (eller om du klickar vidare till hemsidan) överförs samtalet till ett callcenter som drivs av "lead generators", ofta utanför landet. Personen i andra änden av linjen kommer att ge dig en låg prisuppgift, och dirigerar sedan din förfrågan till en underleverantör i ditt område.

I vissa fall kommer den person som kommer inte vara en riktig låssmed och åtgärdar problemet på ett sätt som förstör låset och skapar ett dyrare arbete.

Underleverantören säger att jobbet var mer komplicerat än väntat och begär ofta tre till tio gånger mer i betalning än den ursprungliga prisuppgiften. De räknar med att de flesta människor väljer att betala räkningen.

Hur går det till i Sverige?

Det som händer i Sverige och nu speciellt i Stockholmsområdet liknar väldigt mycket exemplet från USA. Skillnaden är att man valt att använda Google Adwords istället med alla tänkbara sökord och alla tänkbara namn på stadsdelar. När du går in på en sådan hemsida möts du ofta av budskapet "Låsmed i närheten från 150:-"

Recensioner från nöjda kunder känns också igen. Det brukar också alltid finnas en bild på en professionell kundmottagare (oftast kvinna med headset).

Det hela ser väldigt professionellt ut och det är inte helt lätt att upptäcka att man har med lurendrejare och bedragare att göra.

Vad skall man se upp med?

1 Svarar i telefon med generiska ord som låssmed eller service. Uppger sällan något företagsnamn. Fråga efter företagets namn?

2 Om du frågar hur mycket det kostar får du alltid ett pris från XXX:-

3 Utlovar hjälp inom 30 minuter

4 Servicebilen som kommer är oftast omärkt eller har magnetskyltar

5 Har sällan profilerade arbetskläder och visar ingen företagslegitimation.

6 Använder oftast förstörande öppningsmetoder som skapar höga kostnader.

7 Begär betalning enbart med kontanter, skyller ev. på att kortläsaren är trasig.

8 Svåra eller omöjliga att få tag i efter utfört arbete

De aktörer som beskrivits enligt ovan är lurendrejare och bedragare som går ut med låga lockpriser som alltid bli väsentligt högre, har inga anställda, talar oftast inte svenska, är hotfulla samt gör dåliga jobb. F-skatt saknas och inga registrerade firmor finns.

Man jobbar ungefär på ett liknande sätt som de irländska eller brittiska asfaltsläggarna som brukar komma till Sverige varje vår.

Anlita ett Auktoriserad Låsmästarföretag som bär SLR:s logotype så är du garanterad en fackman med rätt kompetens som inte lurar sina kunder.

*God Jul och Gott
Nytt Säkerhetsår!
Benny Jansson*

INNEHÅLL

4 ♦ DEF CON CONFERENCE.

Allvarliga brister i vissa Bluetooth-baserade lås!

6 ♦ KRÖNIKA AV HASSE ARO.

Stormen fick oss att tänka om.

8 ♦ EVVA SALTO.

Företaget delas upp i två bolag.

10 ♦ PROFILEN.

Bengt Olceder om tavlan från 1959.

12 ♦ FR 2000.

Ledningssystem för kvalitet och miljö.

14 ♦ ÖPPET HUS PRODIB.

Det finns mycket kvar att lära.

16 ♦ SKYDD 2016.

Stort bildextra.

22 ♦ SEM GROUP.

Försvåra-fördröja-förhindra.

24 ♦ SHG.

Världens bästa kurs.

28 ♦ HANS WERMDALENS STIPENDIUM.

Stiftelse får pris.

34 ♦ KRYSSSET.

Vinn Trisslotter!

SÄKERHETS- INSTALLATÖREN

Utges av: Sveriges Lås och Säkerhetsleverantörers Riksförbund, SLR.

Besöksadress: Granviksliden 2, 435 35 Mölnlycke.

Ansvarig utgivare: Benny Jansson

E-post: benny.jansson@slr.se.

Annonser: Ebbe Svensson

E-post: ebbe.svensson@slr.se.

Kansli: Ing-Marie Lundberg

E-post: kansli@slr.se.

Tel: 08-721 40 55.

Fax: 08-721 40 56.

Repro & layout: Cicero Tryck & Media.

E-post: info@cicerotryck.se.

Tel: 08-641 37 77.

Tryck: DanagårdLiTHO AB,

Ödeshög 2016.

Uppplaga: 11 600 ex.

ISSN 2001-791X.

MAN-IN-THE- ATTACK

USA-EXPERTERNA ENIGA

Allvarliga säkerhetsbrister med Bluetooth-baserade lås!

Ben Ramsey och Anthony Rose, Merculite Security, visade på höstens Def Con konferens hur lätt det är att öppna vissa Bluetooth-baserade smarta lås.

TEXT BENNY JANSSON

Säkerhetsexperten på Def Con Conference i USA visade hur lätt det är att öppna vissa Bluetooth-baserade smarta lås. De har analyserat 16 smarta lås från exempelvis företag som Ceomate, Eleccycle, iBlulock, Mesh Motion, Okidokey, Plantraco, Quicklock och Vians, och upptäckte att 12 av dem lätt kunde lätt hackas.

De mest oroande problemen med Bluetooth-baserade smarta lås var att överföringen var i klartext när det gäller lösenord, dålig

implementering av krypteringsmekanismer och sårbarheten för man-in-the-middle attacker.

DET VAR VERKLIGEN ENKELT för en angripare att stjäla lösenord som sänds av Smartphone-appar till smarta lås genom att använda en (open source) Bluetooth sniffer.

Säkerhetsexperterna analyserade även andra Bluetooth-enheter, som ett Bluetooth cykellås. I det fallet lyckades de med en man-in-the-middle attack för att öppna det.

Experterna rapporterade problemen till de 12 tillverkarna/leverantörerna av smarta lås som enkelt manipulerades i testet, men bara en av dem svarade med att erkänna problemet och bekräftade att de arbetar för att åtgärda det.

För att tvinga företagen att lösa problemen har experterna offentligt publicerat såväl hård- som mjukvara och de metoder som använts under testerna.

Detta innebär att vem som helst utan särskilda kunskaper kan hacka de aktuella låsen. ■

E-MIDDLE

SÅ BLIR ATTACKERNA MÖJLIGA ATT UTFÖRA

■ Man-in-the-middle attack är när en angripare omärkligt uppfångar meddelanden som sedan skickas vidare till mottagaren, eventuellt med ändringar. Sändare och mottagare tror att de kommunicerar direkt med varandra, men allt passerar genom en tredje part som kan avlyssna och manipulera meddelandena.

Det är som om brevbäraren skulle fiffla med korrespondensen mellan två personer.

Man-i-mitten-attacker är ett klassiskt hot inom kryptering och IT-säkerhet. Ett försvar är att kryptera och/eller att förse alla meddelanden med elektronisk signatur, men det går att fiffla även med sådana. Attackerna kallas också för janusattacker efter den romerska guden Janus, som hade två ansikten, ett åt varje håll.

KÄLLA: IDG.SE

Det krävs inga särskilda kunskaper för att hacka vissa Bluetooth-baserade lås.

HOPPE
Ta nya grepp.

HOPPE kompletterar med WC-behör till offentliga miljöer

HOPPEs WC-behör utökas med kombinationer:

- förlängt vred insida / öppning med paniknyckel utsida
- förlängt vred insida / öppning med skruvmejsel utsida
- vred insida / öppning med paniknyckel utsida.

Allt för att tillgodose krav och byggnormer i den offentliga miljön. Går att kombinera med alla HOPPEs dörrtrycken och passar till svenska modullåshus.

HOPPE Nordic Countries Oy · Östergatan 16 · 434 30 Kungsbacka ·
Tel. 0300-177 23 · Fax 0300-177 24 · info.nordic@hoppe.com · www.hoppe.com

Hasse Aro

"Det var inte parkeringen vi vårdade – det var våra själar"

Vi hade tänkt höststäda. Kratta löv, beskära träd, sopa och göra lite fint inför vintern. Men vintern hann före. Det häftigaste snöfallet på 111 år begravnade allt det vi tänkt ta upp. Men har föreningen bestämt arbetsdag så har den.

Så nu stod vi här, med snöslunga, ishackor och snöskyfflar för att gräva fram den gemensamma parkeringsplatsen.

Det här med föreningsarbete är nytt för mig och min familj. Tidigare bodde vi i en hyresrätt i innerstaden och där sköttes allt av någon annan.

Och även om vi var och en äger radhusen vi bor i så har vi parkeringsplatsen och allmänningen tillsammans. Sålunda städning höst och vår.

Fast nu blev det mera vinterstädning.

SNÖSLUNGAN BLÅSTE EFFEKTIVT iväg snön. Kvar var ett några centimeter istäcke på asfalten och i brist på annat att göra gav vi oss i kast med det.

Någon högg sönder isen, vi andra skottade bort bitarna. På ett ställe hade isen bildat formen av en halvö, en udde som vägrade lossna.

En av grannarna, vi kan kalla honom Tom tänkte inte ge sig. Halvön skulle bort. Många fruktlösa försök senare blev det personligt.

Jag tänker inte ge mig, sa Tom.

Vilket han ändå tvingades göra.

Å andra sidan spelade det ingen roll. Några dagar senare steg temperaturen till sju grader och allt smälte bort ändå.

SÅ VI HADE KUNNAT STRUNTA i alltsammans. Men vi fick en trevlig stund som avslutades med kaffe och snack om elpannor, motorvärmare och hur värdelös kommunens snöröjning var.

Så här efteråt inser jag att det egentligen inte var isen vi tog hand om. Utan oss själva, vår egen oro inför det oförutsedda.

Samma sak två dagar tidigare, under det värsta ovädret.

Efter att ha gett upp försöken att ta oss till stan och tillbringat hela dagen hemma kände vi att något måste hända.

Så vi tog en promenad upp till den lokala pizzerian för ett glas vin.

Där var det fullt med folk. Människor övergivna av kollektivtrafiken som tvingats promenera hem efter jobbet, för vissa något som skulle ta timmar.

Så pizzastugan blev en paus, en kopp kaffe inför vidare vandring. Trötta människor som hämtade ny ork.

Men tvärtemot vad man skulle tro så var stämningen på topp.

ALLA PRATADE MED ALLA, jämförde sina för ändamålet värdelösa kläder, beskrev målande färdvägen så här långt, gissade när de skulle anlända hem och beställde en kaffe till.

Mitt i katastrofen hittade vi varandra.

Och så var det med vårt ishackande. Det var inte parkeringen vi vårdade. Det var våra själar.

Efter det amerikanska valet och efter att samhället mer eller mindre kollapsat för snön behövde vi prata.

Kanske inte som i en terapi. Men ändå träffas, jobba ihop, dricka lite kaffe, smaka på hembakad sockerkaka. Känna att allt var som vanligt, att tillvaron trots allt inte rämnat.

Världen är fortfarande normal. I alla fall ännu ett tag.

Men. Vi förlorade mot isen.

Och ingen vågade nämna Trump. ■

PRISBELÖNT PROGRAMLEDARE

Namn: Hans-Göran Aro.

Född: 8 september 1957.

Familj: Fru, fyra barn.

Bor: Stockholm (uppvuxen i Tumba).

Karriär: Började på lokalradion, följt av Radio Stockholm där han jobbade som reporter, nyhetsredaktör och programledare för *Stockholm Direkt*. Programledare för SVTs *Trekvart* och därefter för TV3s *Efterlyst* i drygt 20 år men även

andra program. Numer knuten till TV4 och *Krimkvarten*.

Han sitter också med i styrelsen för Svenska Stölskyddsföreningen, SSF.

Hobby: Att resa.

Utmärkelser: Flerfaldigt Kristallen-belönad. Två gånger som "Årets manliga programledare", en gång som producent för Expedition Robinson samt mottagit varsin Kristall för *Efterlyst* och *Stalker*.

SLF-are på kurs i nätverksteknik

Anette från Storstadens Lås och Camilla från Karla Lås i Stockholm har gjort ett jättejobb för att öka kunskapen inom nätverksinstallation.

TEXT JAN-ULRIK CELSING

Stockholmsområdet ersätts nu kodlås i snabb tack av passer-system och porttelefon för att öka tryggheten och säkerheten. Denna snabba utveckling kräver fortlöpande utbildning för att inte tappa konkurrenskraft på en växande marknad.

12 och 13 oktober hölls utbildningen hos COPIAX. Därmed kunde man erbjuda att den inte blev leverantörsbunden.

Styrkan med en sådan utbildning medför att SLF-medlemmarna kan installera och erbjuda det fabrikat som är bäst anpassat

till det objekt som passar kunden bäst.

Vid denna första nätverksutbildning anmälades åtta företag med sammanlagt 16 deltagare.

Under kommande år kommer SLF Stockholms Låsmedlems- tares Förening och COPIAX samarbeta vidare med dessa utbildningar.

I planerna för kommande år finns förslag att erbjuda påbygg- nadskurser. Denna utbildnings- möjlighet görs redan av SLF i samråd med AXEMA beträffande svagströmsutbildning. ■

 ABLOY®

A444

Grönare gran med eltryckeslåset som drar minst!

Finns hos din grossist!

ABLOY EL580L

EL580L är det riktigt gröna låset. Det drar bara en tiondel av vad ett vanligt eltryckeslås gör. Låset kan matas med 3.6 – 27.6 VDC och batteribackupen blir minimal. EL580L kan strömförsörjas över POE. Med universell anslutning behövs heller ingen integration.

En grönare gran och skönare jul önskar vännerna på Abloy!

www.abloy.se

An ASSA ABLOY Group brand

ASSA ABLOY

EVVASALTO DELAS UPP I TVÅ BOLAG

Det blir nyckeln till framgång!

Anders Karlemark anser att personalen är lika viktig för ett företags framgång som produkterna.

EvvaSalto Access AB delas och blir nu två separata bolag. Splitten, som sker i bästa anda, möjliggör full koncentration på varje varumärke och anses vara den bästa vägen framåt för båda.

TEXT OCH FOTO MARTIN LEISBORN

Det handlar om två bolag som i ett antal år jobbat tillsammans under ett bolagstak som nu åter kommer att vara separata. Anders Karlemark, som varit VD för EvvaSalto i närmare tio år, ser tillbaks på en tioårig givande framgångssaga.

– Från början av vårt svenska företags historia var det bara Evva Scandinavia, som sålde lås och cylindrar. År 2006 köpte Carl F

i Danmark upp företaget och i samma vecka började jag här och Saltoprodukterna kom in, samt D-Lines rostfria beslag vilket fortfarande är vår produktportfölj, säger Anders.

Carl F blev senare EvvaSalto Access AB och var först beläget på Regulatorvägen i Huddinge men flyttade senare in till Elektravägen 22 i Västberga. Lokalerna där gjordes om och blev både trivsamma och i de när-

maste skräddarsydda för verksamheten. Företaget har under åren haft en bra framgång på den svenska marknaden. Anders berättar:

– Verksamheten har varit lönsam och omsättningen ökat med över 100 procent sedan starten med Evva och Salto som ägare 2011. Personalen har också fördubblats, och i dag är vi tjugoen stycken.

På en marknad med flera stora aktörer, inklusive Assa Abloy, kan det vara en utmaning att etablera sig. Men för EvvaSalto har det visat sig att behovet ändå finns.

– Det finns en efterfrågan på alternativa produkter för marknaden, mångfalden är viktig. Assa Abloy är stora och starka och för den lilla låssmeden är de en stor trygghet men också ett hot. Även kunderna vill ha alternativa funktionslösningar, precis som i andra branscher, så är det inte bra om en aktör blir för stor.

På frågan om vad som gjort att EvvaSalto lyckats etablera sig starkt menar Anders att det har två förklaringar:

– Dels produkterna, dels att vi har väldigt duktig personal. Jag framhåller alltid personalen, för den har varit grunden till vårt företag. Produkterna är ju alltid viktiga, men det är ju människorna som gör att det fungerar rätt.

Bakgrund inom UD

Anders själv har en lång historia inom branschen, med en start som säkerhetschef på svenska UD.

– Jag jobbade mycket med ambassadernas säkerhet och var bland annat med när den ryska avlyssningen av svenska ambassaden i Moskva upptäcktes och grävdes ut. Det var JCC som skulle göra en ombyggnation och hade order om att säga till direkt om de hittat något skumt i byggnaden. En dag ringde en kille och meddelande att de hittat kablar. Vi

Salto är ledande inom elektroniska trådlösa passersystem.

Evva är känt för sina mekaniska nycklar och lås.

Det blir fortsatt delade lokaler för Evva och Salto på Elektragatan 22.

Personalen i produktionsavdelningen, här Camilla Deiber (t.v.) och Martina Turunen, kommer efter delningen att jobba vidare med Evva.

åkte genast dit, grävde vidare och hittade till slut över trettio gömda mikrofoner.

Med en bakgrund inom säkerhet på hög nivå gick så Anders 1991 över till den privata marknaden och jobbade på Assa Abloy-koncernen i åtta år, följt av lika många på Dorma. Men runt 2006 var Anders åter redo för något nytt och när Carl F kontaktade honom med ett förslag var han inte sen att nappa.

– Carl F berättade att de hade startat upp här och frågade om jag vill vara med. Då börjad det klia, jag gillar ju utmaningen att bygga. På ett stort företag gäller det att hålla marknadsandelar, släcka bränder och behålla lönsamheten, men att komma underifrån och vara med om att bygga någonting nytt, det gillar jag. Så det var ett ganska lätt beslut.

Delningen – en väg framåt

När Evva och Salto går skilda vägar kommer Anders att gå till Evva, medan Salto kommer att ha Jesper Buch vid rodret.

De nya företagsnamnen blir Evva Scandinavia AB respektive Salto Systems AB. Anders förklarar att även om det på ett vis kan vara tråkigt att dela verksamheten har processen genomförts i en positiv anda.

– Personalen har vetat om detta sedan december i fjol och vi har fört individuella samtal med dem om vart de vill gå, förhandlat med facket och i stort sett fick personalen till 95 procent som man önskade. Men det angenäma i det här fallet är att det inte är fråga om neddragningar utan att vi splittar, och alla ska med. Så det blir

tvärtom att vi anställer fler nu. Några blir kvar här på Evva medan andra går till Salto.

För kundernas del kommer delningen inte heller som en chock. Vissa har rentav frågat efter det.

– Vi har fått bra respons från våra kunder. Skillnaden i praktiken för kunderna kommer knappt att märkas, bara att de kommer att ha två avtal nu istället för ett.

Ljus framtid väntar

EvvaSalto blir alltså två, men det ser ut att finnas en ljus framtid för båda företagen.

Basen för Evva kommer under överskådlig tid att vara mekaniken, även om de numera även har elektronis-

ka passersystemlösningar, som kommer att lanseras i Skandinavien. Saltos elektroniska system är väl etablerat.

– Både Saltos och Evvas företagsledare är väldigt marknadsinriktade och konstruktiva, vilket också talar för att det kommer att gå bra, avslutar Anders. ■

Anders Karlemark har varit med och byggt upp det som först var Carl F 2006.

EVVA OCH SALTO

EVVA. Evva är ett familjeägt Österrikiskt företag som startades 1919 och är välkänt för dess mekaniska lås och nycklar. Namnakronymen står för "Erfindungs-Versuchs-Verwertungs-Anstalt", på svenska ungefär: "Uppfinnings-, experiment- och applikationsinstitutet".

Bolaget fick sitt första patent 1937, på ett cylinderhänglås. Sedan 1970-talet har företaget haft ett framstående internt forsknings- och utvecklingsavdelning som gett Evva en ledande position inom lås- och säkerhet.

Företaget har nyligen lanserat två nya elektroniska lås som kommer att lanseras i Sverige 2018.

SALTO. Salto startades år 2001 och är baserat i San Sebastián i Spanien. Namnet betyder "hopp", syftande på hoppa emellan enheter, för att sprida information, s k "smittspridning".

SALTO SVN är världens största plattform för batteridrivna elektroniska lås inom passerkontroll.

BENGT OLCEDER

"Tavlan från 1959 – en unik historia"

På hösten 1959 kom "Clarre", chefen på Kungslås till mig och sa: "Nu ska du få ett jobb av mig, du ska göra en skylt med de vanligaste nycklarna. Du kan ta en plywoodskiva, glöm inte att sätta upp priserna".

Vad ska den vara till? frågade jag först. – Du vet Gunnar, den där killen från Västerhaninge, han ska sätta upp skylten i sin butik och sedan kan han beställa nycklar av oss till sina kunder. Smart va?

Nu hade jag fått en uppgift som passade mig perfekt. Jag gick direkt tvärs över gatan ner mot Kungsbron. Där låg en brädgård på den tiden. Med en skiva på cirka 50 x 60 centimeter gick jag ner i verkstaden och tog mig an uppgiften. Nycklarna najade jag fast med tunn ståltråd. Schabloner för logotyp och priser skar jag ut i tunn kartong.

– Snyggt! sa "Clarre" och tog skylten under armen och drog iväg till Gunnar i Västerhaninge. Vilken affärsidé! tänkte han säkert. Sedan återsåg jag aldrig mitt mästerverk.

Men när jag startade Nyckelkopia AB 1969 behövde jag en redovisningsbyrå och tanken föll på Gunnar. Sagt och gjort, Gunnar sköttes sedan min bokföring under 15–20 år.

En dag satt vi och småpratade.

– På tal om nycklar har jag bland all bråten i min källare hittat en gammal tavla med nycklar, sa Gunnar.

– Men Herre Gud, det är den tavlan som jag gjorde på Kungslås 1959!

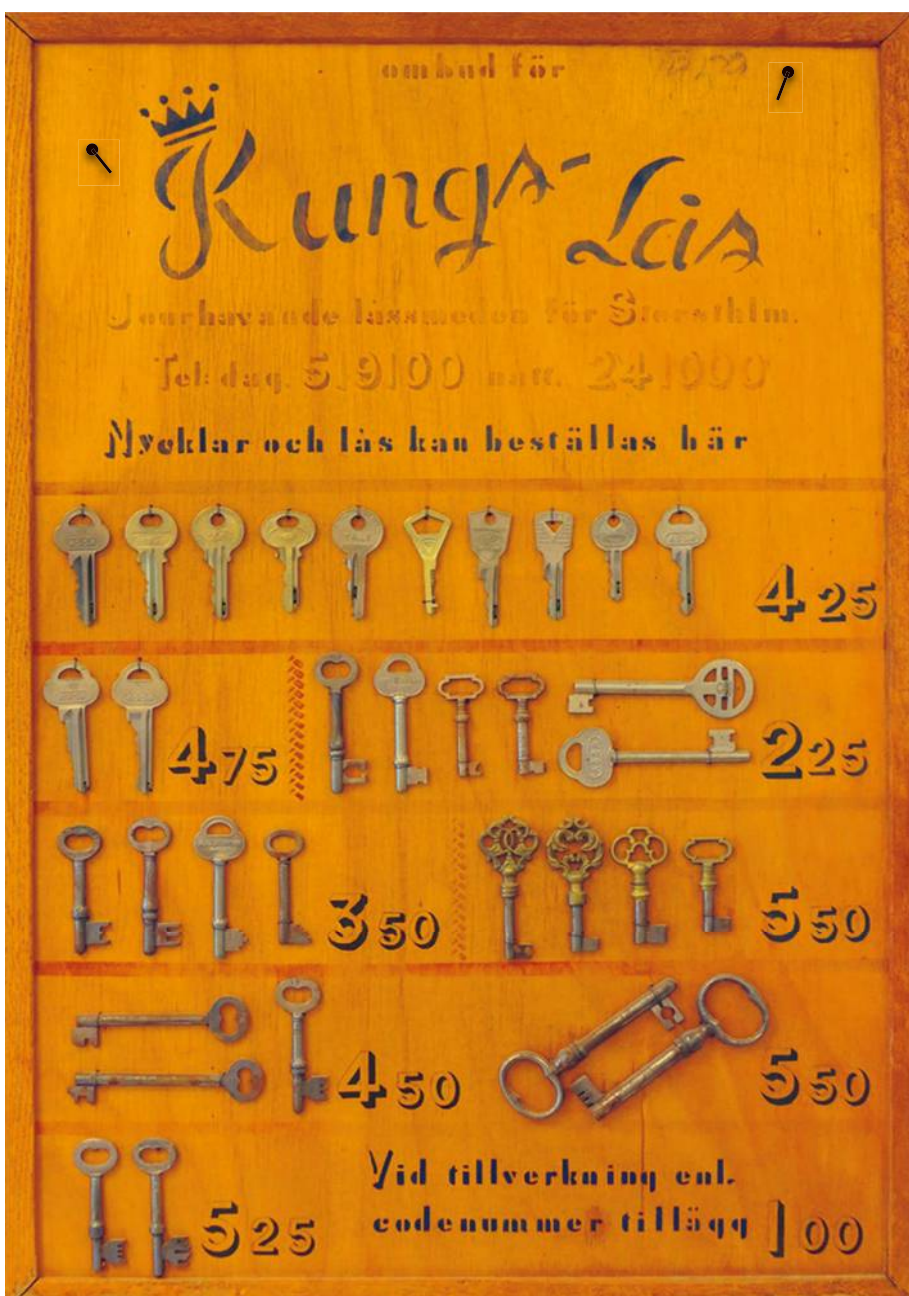
– Då ska du få den av mig, sa Gunnar.

Tiden gick men jag fick aldrig tavlan.

NÅGON GÅNG PÅ 1990-TALET fick jag veta att Gunnar var sjuk och avled några år senare. Jag ringde till Gunnars hustru och vi talade bland annat om saknaden av Gunnar. Hon berättade även att de då hade rensat i källaren.

– Vi hittade en tavla med en massa nycklar på. Det var synd att kasta den så vi ställde den bakom värmepannan, berättade hon för mig.

Några dagar senare hämtade jag klenoden. Nu sitter tavlan på väggen hos Säkerhets Center i Mariefred. Jag tror att det kan vara intressant för branschfolk att se vilka nycklar som var vanligast i Sverige för mer än ett halvt sekel sedan och vilka priser som gällde då. Några är fortfarande aktuella. En välsorterad låssmed kan säkert göra en hel del av dem. ■

Den gamla tavlan med nycklar från förr minner om en unik historia.

Vårt affärsområde lås expanderar – nu söker vi fler medarbetare!

Ta nästa steg hos Europas största säkerhetsleverantör

Vårt erbjudande är unikt. Med vår erfarenhet och kapacitet kan vi erbjuda våra kunder marknadens mest kompletta lås- och säkerhetslösningar. Vi tar hand om utvärdering, leverans och drift där vi har full kontroll på kundens säkerhetssituation, dygnet runt, i vårt **Säkerhetscenter**.

Jobba hos Sveriges största säkerhetsleverantör

STANLEY Security vill ha Sveriges vassaste personal. Vi har kontor över hela landet och behöver hela tiden hitta nya, duktiga medarbetare. **Just nu söker vi följande personal i Stockholm, Malmö och Göteborg:**

Låstekniker – Projektledare – Tekniskt säljstöd

Läs mer och sök tjänsterna på www.stanleysecurity.se/jobb

FR2000 – framgången beror på helheten

Ledningssystem för kvalitet och miljö blir allt vanligare.

Ofta på grund av krav från kunder. Men det finns fler områden i en verksamhet som är viktiga att styra, inte minst säkerheten. Nyckeln är FR2000 enligt Peter Landin.

Peter Landin.

TEXT KARL FORSBERG

Vi träffar Peter Landin som är marknads- och affärsutvecklingschef på FR2000. Han berättar att FR2000 är ett integrerat ledningssystem för verksamhetsstyrning av kvalitet, miljö, arbetsmiljö, säkerhet och kompetensförsörjning. Systemet är baserat på de internationella standarderna ISO 9001, ISO 14001 samt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 2001:1. Även standarden för Kompetensförsörjning, SS 62 40 70, och Räddningsverkets allmänna råd om systematiskt brandskyddsarbete, SRVFS 2004:3 ligger till grund för FR2000-standarderna.

Vad är grejen med FR2000?

– Helheten, att ledningssystemet innehåller alla de krav och riktlinjer som behövs för att framgångsrikt styra ett företag. Det är relativt vanligt att företag inför ledningssystem för kvalitet och miljö, och i viss mån även arbetsmiljö. Men alla som väljer FR2000 får dessutom en ordentlig genomlysning och uppföljning inom viktiga områden som brandskydd och kompetensförsörjning. Detta gör FR2000 unikt och det mest kompletta ledningssystemet på marknaden.

Med ett så komplett ledningssystem – blir det inte dyrare då?

– Tvärtom! Eftersom allt är samlat i en och samma standard blir revisionsarbetet mindre omfattande, vilket minskar kostnaderna! FR2000 är också anpassat till mindre och

medelstora företag. Därför klarar de flesta företag av att införa systemet utan hjälp av externa konsulter, vilket ytterligare bidrar till att hålla nere kostnaderna, säger Peter Landin.

Blir det inte ett krångligare system när man slår ihop fem till ett?

– Nej, det blir faktiskt enklare. Eftersom allt hänger ihop på ett logiskt sätt och tack vare en flödesorienterad tolkning av ISO-standarderna är FR2000 väldigt

Vad menas med att FR2000 är flödesorienterat?

– Standarden innehåller 7 kapitel där strukturen följer en orders väg, från offert till avslutad affär. Det blir lättare att förstå systemets uppbyggnad när man ser en tydlig koppling till flödet i den egen verksamheten.

Om det krävs certifierade ledningssystem för kvalitet och miljö – räcker det då med FR2000?

– Ja. FR2000 har likartade krav som ISO 9001 respektive ISO 1400. Detta har prövats av Länsrätten i Västra Götaland, som slog fast att innehållet i FR2000 är likvärdigt med ISO-systemen. Det som skiljde systemen åt var att ISO-revisionerna gjordes av en oberoende part. Nu har vi valt att använda ett certifieringsorgan som står under tillsyn av SWEDAC, vilket säkerställer att revisorerna har erforderlig kompetens.

Finns det fler fördelar med en FR2000-certifiering?

– Ja, en ofta bortglömd aspekt är marknadsföringsvärdet. Genom att känna stolthet över certifieringen och kontinuerligt visa upp sitt certifikat och ta med certifieringsmärket i all sin marknadskommunikation, får kunderna signaler om att det är ett seriöst företag med ordning och reda i sin verksamhet. Det bygger förtroende och stärker kundernas relation ytterligare till företaget.

Några ISO-standarder uppdaterades förra året – vad händer med FR2000?

– Det händer mycket! För det första arbetar vi med en ny utgåva av standarden och en remiss kommer att skickas ut till berörda intressenter i mitten av december. Den upp-

daterade versionen av FR2000 är planerad att publiceras den 1 mars 2017.

– Sen jobbar vi även med att modernisera varumärket FR2000 i syfte att öka kännedom, intresse, status och i förlängningen – antal certifierade företag. Ett vitaliserat och attraktivt varumärke gör också att de certifierade företagen känner stolthet över sitt certifikat och de får ett tydligare mervärde av att hänvisa till FR2000 i sin marknadskommunikation.

När kommer det uppdaterade varumärket att lanseras?

Planen är att lansera den nya grafiska profilen den 1 mars 2017. I samband med detta publiceras också en ny hemsida. Vi kommer också att öka marknadsföringen av FR2000 under det kommande året.

Till sist, hur skaffar man FR2000?

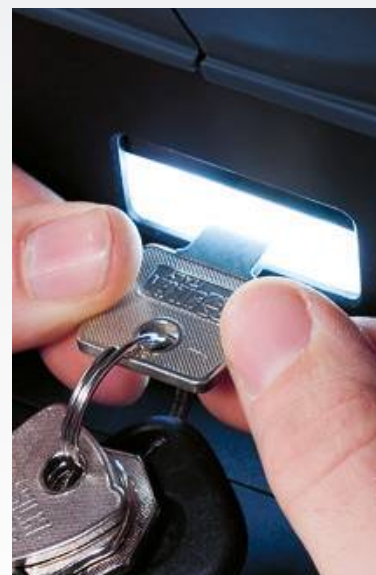
– Ring försäljningschef Joakim Blomster på 036-336 00 50 eller mejla till adressen forsaljning@fr2000.se. Det går också bra att besöka www.fr2000.se, avslutar Peter Landin. ■

SILCA UNOCODE 199

- En datastyrd budget nyckelfräsmaskin med optisk läsare som både kodar och kopierar cylindernycklar, bil, mc och båtnycklar.

SILCA OPTIKA LIGHT

- Profilavläsningsmaskinen som snabbt hittar profilen på din nyckel.

GUSTAV JOHANSSON, EN LÅSSMEDS BERÄTTELSE

"Det finns mycket att lära hos Prodib"

Gustav Johansson tog bilen de dryga 50 milen hemifrån Helsingborg till Eskilstuna för att delta i Prodibs Öppet hus. Läs låssmedens reseberättelse och besöket hos Prodib.

Resan upp till Eskilstuna gick bra. Ett stopp för mat och sträcka benen var allt vi behövde inför vårt besök på Öppet hus hos Prodib.

Efter incheckning gick vi en tur på shoppinggatorna, tog en öl och åt kvällsmat. Jag gick tidigt i säng för vi skulle upp tidigt på lördagsmorgonen.

LÖRDAGEN BÖRJADE MED FRUKOST sedan tog vi bilen till Prodibs lokaler på Montörsgratan. Öppet hus startade klockan 9.00 och där var många som ville in redan då.

Efter en tur till fyndtorget gick vi en sväng och kollade på de olika stationerna innan första kursen. Jonas Eklund visade oss några ofta bortglömda funktioner i Silca key-programmet. Det finns massa verktyg i detta program för att hitta rätt ämne som jag inte visste om.

När den var klar var det dags för lunch. Öppet hus på Prodib har en öppen restaurang där man får plocka på sig så mycket mat man orkar äta. Efter lite mingel var det dags för kurs igen.

Mårten Lindberg visade oss den digitala låssmeden, detta var inbyggda funktioner i SKP (Silca Key Program) som gör det möjligt att skicka nyckel-delningar från ASM och KeyDesign (program för att projektera och administrera låssystem) direkt till maskinerna. Detta eliminerar fel som kan uppstå när man matar in delningarna manuellt.

PRODIB HAR MASSOR AV KURSER som är helt gratis under Öppet hus. Efter kaffet kollade vi på vad alla utställare hade att visa. Mattias Widén gick igenom bilnyckelprogrammering med MVP:n (Multi Vehicle Programmer). Många nyare bilar behöver programmera in transponder och kontroll i bilen. Det är då MVP:n används.

Dagen rundades av vid 17.00. Då fick vi skjuts av Mattias i hans folkvagn minibuss. Kvällsmat och lite mingel med andra låssmeder sedan var det dags för sängen.

Mattias hämtade oss på hotellet nästa morgon efter frukost. Daniel Gahnfelt gick igenom vad Prodib har och erbjuda gällande transponder nycklar. Efter kursen kåkade vi lunch sedan vart vi på väg hemåt till Helsingborg igen. Cvetka lämnade mig vid 18.00 så efter uppackning och en dusch gick jag till sängs och började ladda batterierna för en ny vecka. ■

*Gustav Johansson
låstekniker,
Lås och Trygghet AB*

NYHET!

MOTORLÅS 6000 SERIEN

SNABBARE OCH SMARTARE

6000 serien är en ny marknadsledande motorlåsserie från Safetron. Snabbare och smartare än något tidigare motorlås.

TwoCom teknologin ger nya möjligheter till en enklare, säkrare och mer kostnadseffektiva installationer.

SSF 3522 KLASS 5
100 METER KABEL
SERIEKOPPLING (2 LÅS)

**SAFE
TRON**

KVALITE OCH INNOVATION FRÅN SVERIGE
www.safetron.com

ST

TY
VICE

NET
S

SSFORDON

HELMETSLÖS

BRAND

BRANDSKYDD

TILTRÄDDNINGSKONTROLL

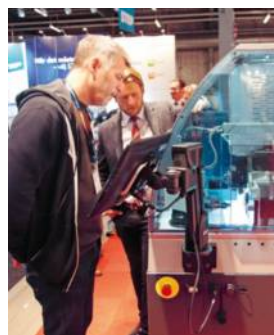
INTEGRERADE
SYSTEM

**NORDENS
STÖRSTA
SÄKERHETS
MÄSSA!**

Hej!
se

FOTO BENNY JANSSON

AXS

[akses']

glas · beslag · automatik

Leverans och support av dörrautomatik

- till låssmeder över hela landet.

Vi lagerför och distribuerar dörrautomatiker och tillbehör från flera välrenommerade fabrikat.

Vårt utbud tillsammans med vår kunskap gör att vi alltid kan leverera rätt produkt anpassad för dina önskemål.

lem
ENTRE/MATIC

GEZE

dormakaba

BEA
OPEN UP NEW HORIZONS

HOTRON

Öppna konto i
vår webshop!

www.axsnordic.com

Vi kan automatik.

AXS

[akses']

PRISBELÖNT INNOVATION

iLOQ NFC utnyttjar smarttelefonernas teknologi

iLOQ DIN SelfPowered.

■ Den prisbelönta iLOQ NFC utnyttjar smarttelefonernas NFC-teknologi så att cylindern avläser behörigheten och använder telefonen som strömkälla. Med hjälp av iLOQ NFC förvandlas telefonen till en nyckel utan att cylindern kräver extern strömkälla, såsom batterier eller strömkabel.

Fördelarna med digitala cylindrar som fungerar tillsammans med telefoner är många.

Man kan enkelt skapa, dela och redigera behörigheter. Problemet har dock varit att cylindern hittills krävt en extern strömkälla, antingen batterier eller strömkabel.

Lång erfarenhet i botten

Bakom denna innovation ligger bolagets långa erfarenhet av digitala cylindrar som fungerar utan batterier och kabel. År 2007 släppte iLOQ ut på marknaden världens första elektroniska låssystem som får sin energi genom att nyckeln förs in i cylindern. Innovationen är fortfarande unik, eftersom det inte finns ett motsvarande batterilöst system på marknaden.

Låssystemet iLOQ S10 har varit en framgångshistoria, eftersom det redan finns nästan en miljon nycklar i bruk.

Smart kombination

– Vi har kombinerat vår erfarenhet av digitala cylindrar som kräver ytterst lite energi med smarttelefonernas möjlighet att överföra ström, berättar iLOQ:s verkställande direktör och grundare **Mika Pukari**.

– Fördelarna med iLOQ NFC är,

utöver avsaknaden av batteri, att det är enkelt att montera och underhålla systemet.

Dessa fördelar i kombination med flexibel hantering, där behörigheten i telefonen kan fjärrstyras, gör iLOQ NFC till marknadens bästa alternativ till exempel för låsning av el- och datanät.

– Det är speciellt användbart då man på ett säkert sätt måste hantera ett stort antal cylindrar som är utspridda över ett större geografiskt område”, fortsätter Pukari.

Telefonen är nyckeln

iLOQ NFC-cylindern öppnas genom att man vidrör iLOQ:s dörrvred med telefonen.

Cylindern läses upp om telefonen har behörighet. Cylindern passar till nästan alla lås: oval, euro nyckelfackrör, hänglås och skåplås, som finns på marknaden.

Det går lätt och snabbt att ersätta en befintlig låscylinder utan att ändringar görs i dörren.

Hantering av behörigheter sker i realtid via en molntjänst som nås via iLOQ Manager-programvaran.

Den revolutionerande iLOQ NFC-tekniken är redo att användas, patenterad och de första produktleveranserna till utvalda kunder har inletts.

Under första hälften av 2017 kommer man att öppna försäljningen för alla.

LÄS MER

■ Gå in på www.iLOQ.com/NFC och läs mer om produkten.

iLOQ NFC cylinder and phone.

Telefonen fungerar som en nyckel

■ **Telefonen fungerar som nyckel:** Det är säkert, enkelt att skapa, dela och redigera behörigheterna till cylindern med några klick via molntjänsten. Inget behov av tung IT-infrastruktur.

■ **Enkelt att montera:** Det går lätt och snabbt att byta ut den befintliga låscylindern då varken kabel eller ändringar i dörren krävs. Inget underhåll: Inga batteribyten eller underhåll av cylindern krävs.

■ **Förmånliga underhållskostnader:** Inga underhållsbehov eller kostnader för avhämtning och returnering.

■ **Passar i krävande miljöer:** Cylindern är damm- och väderbeständig.

■ **Hög säkerhetsnivå:** Telefonen identifieras med ett PKI-krypteringssystem (Public Key Infrastructure, PKI), cylindern och telefonen identifierar varandra (mutual authentication) via

AES-256-kryptering. Då cylindern öppnas kan händelsen rapporteras via molntjänsten.

■ **Omfattande kompatibilitet:** iLOQ NFC används med en app för smarttelefoner, som görs tillgänglig för Android-telefoner. För användare som inte har en kompatibel NFC-telefon erbjuds en iLOQ NFC Fob med Bluetooth-anslutning.

■ **Miljövänlig:** Minimerar batteriavfall.

iLOQ Oval SelfPowered.

INDUCTIO

Från gångjärn (EN 1935) till multifunktionell överföring

■ Türband 4 Inductio är ett tråd och kontaktlöst överföringssystem och det enda systemet av sitt slag. Det gör samtliga underhålls-intensiva och synliga kabelöverföringar överflödiga.

Dörrtillverkare, arkitekter, säkerhetsinstallatörer och konsulter har hittills varit tvungna att acceptera kabelöverföringen som ett nödvändig ont.

Inte systembunden

Hahn Türband 4 Inductio® erbjuder en överföringsväg för energi och signaler som i belastningstestet klarade mer än tio miljoner öppningscykler. Inductio är inte bundet till något system.

All säkerhetsteknik som används i dörrar kan servas med ett Inductio-System. Användning ihop med nästintill alla godkända säkerhetscentraler.

Snabbt och enkelt montage

Ett enda Hahn Türband 4 Inductio® ersätter flera kabelöverföringar. Hahn Türband 4 Inductio® är skyddad mot sabotage.

Komfortabla anslutningar

Inkopplingen av säkerhetstekniska komponenter så som glassensorer, elektriska låsanordningar, tillgångskontroll och öppnings-/läsöversvakning är en krävande uppgift för dörrtillverkarna och installatörer av säkerhetssystem.

Med Hahn Türband 4 Inductio kan alla anslutningar komfortabelt genomföras redan i verkstaden. Det möjliggör separat montage av karm och dörrblad till exempel på byggsplatsen.

Karm och dörrbladselektro-niken är gömd i dörrkarm och dörrblad.

ELEKTRISKA KOMPONENTER SOM DU KAN ANVÄNDA MED INDUCTIO:

- ✓ Glaskross sensor, larmglas, larmsystem
- ✓ Elektriska brytare, mikrobrytare
- ✓ El-slutbleck/kolvkontakt/tryckesfallkontroll
- ✓ Öppningskontroll medkontakter
- ✓ Magnetkontakter
- ✓ Lås element/motorlås
- ✓ Kortläsare, kodlås
- ✓ Belysningssystem, LED-strips med mera.

SILCA OMNIA

- Användarvänlig nyckelmaskin för tillhållar- och kassaskåpsnycklar. Med LED-belysning och ergonomisk design.

SILCA FUTURA

- Liten och smidig maskin som fräser och dekodar laserskurna bilnycklar på kod, borrarde nycklar på kod och cylindernycklar.

SILCA FASTBIT II

- Användarvänlig tillhållarmaskin från Silca för att kopiera tillhållare, Abloy och Abusämmen. Pålitlig och precis.

God Jul &

önskar vi alla

www.abus.com

Tel: 0322-132 40
www.alas.se

Tel: 016-17 70 00
www.assa.se

Tel: 031-780 59 00
www.axsnordic.com

Tel: 08-556 009 80
www.bestlas.se

Tel: 0454-311 66
www.blekingelas.se

Tel: 08-25 00 42
www.brommalas.se

Tel: 0771-25 45 45
www.certego.se

Tel: 0520-47 47 47
www.dalek.se

www.dormakaba.com

Tel: 08-555 982 00
www.evvasalto.se

Tel: 08-555 36 307
www.iLOQ.com

Tel: 0410-177 00
www.isgrens.se

Tel: 0302-130 36
www.lll.se

Tel: 08-711 62 00
www.las-arne.se

Tel: 031-13 70 01
www.lasetbg.se

Tel: 08-650 60 70
www.laskompetens.se

Tel: 031-337 55 60
www.lassmeden-sa.se

Tel: 031-775 19 90
www.lassspecialisten.com

Tel: 031-13 20 46
www.martinmattsson.com

Gott nytt år våra kunder

Enabling
trusted
identities

Tel: 08-685 45 60
nexusgroup.com

Tel: 0611-129 01
nylundslas.se

Tel: 016-16 80 00
www.prodib.se

PROKEY
Öberoende säkerhetsgrossist

Tel: 08-607 30 05
www.prokey.se

Tel: 08-546 560 00
www.rco.se

Tel: 0771-24 77 77
www.safeteam.se

Tel: 054-19 02 45
www.safetron.com

Tel: 08-409 536 00
www.sbsc.se

Tel: 08-689 85 60
www.scandinaviansafe.se

Tel: 0491-148 73
www.sjogrenslas.com

Tel: 0523-712 50
www.sotenaslas.se

Tel: 0771-773 773
www.stoldskyddsforeningen.se

S:t Eriks Lås AB

Tel: 08-31 91 01
www.stlas.se

Tel: 010-458 70 00
www.stanleysecurity.se

Tel: 08-524 00 940
www.sodertornslas.se

Tel: 031-83 20 77
www.sodravagenslas.se

Tel: 08-635 38 00
[www.wasakredit.se/
billeasing](http://www.wasakredit.se/billeasing)

Tel: 036-12 20 08
www.yxhage.se

SVERIGES LÅS OCH
SÄKERHETSLEVERANTÖRERS
RIKSFÖRBUND

Tel: 08-721 40 55
www.slr.se

SMART FORMEL SKA HJÄLPA

Försvåra-fördröja-förhindra

Bakom formeln $3 \times F = 0$ står Tommy Sköld, konsult på Projsec. Hans budskap på SEM Groups höstmöte nyligen handlade om fyra viktiga budskap.

TEXT HENRIK KOLGA

Konsulten Tommy Sköld presenterade nyligen fyra tydliga budskap för att försvåra, fördröja och förhindra inbrottstjuvarnas möjligheter till att begå brott:

1. Försvåra inbrott och bortförande av stöldgods.

2. Göra det mer riskabelt att begå brott.

3. Minska lönsamheten av brott.

4. Öka tryggheten.

Han radade upp alla de risker vi står inför som företagare – allt från inbrott till bad vill/varumärkespåverkan.

En av de svagaste länkarna i kedjan är inte helt oväntat vi människor. Därför tryckte han hårt på att samspelet Människa-Teknik-Organisation (MTO) måste hänga ihop och vara synkroniserat i alla delar.

Några viktiga steg mot bättre skyddsåtgärder är enligt Tommy Sköld följande punkter:

- ✓ MTO
- ✓ Medvetenhet
- ✓ Sunt förnuft
- ✓ Rutiner
- ✓ Avvikelse rapportering
- ✓ Utbildning-fortbildning

Sedan är det givetvis en rad tekniska skyddsåtgärder som måste vidtas parallellt.

Hur ser då framtiden ut?

Tommy Sköld pekade på en rad faktorer som är både hot och som kan ge affärsmöjligheter för berörda branscher:

- ✓ Ökat åldrande innebär fler vård-/demensboende.
- ✓ Skolor – safe rooms och paniklarm?
- ✓ Ökat kollektivt resande – många människor på samma plats.
- ✓ Mer komplexa byggnader – ökade projekteringskrav.
- ✓ Avancerade funktionskrav – påverkansfaktorer.

SEM Groups höstmöte handlade mycket om skyddsåtgärder. Tommy Sköld, Projsec, och Magnus Lindgren, Stiftelsen Tryggare Sverige, talade.

- ✓ Hot och våld - hur möter vi och förebygger risker?
- ✓ Kompetensförsörjning – säkerhet, projektering med mera.
- ✓ Europeiska standarder vs svenska myndighetskrav.

Bristande förmåga

En annan mycket uppskattad talare var Magnus Lindgren, generalsekreterare för Stiftelsen Tryggare Sverige, som är en partipolitiskt och religiöst obunden NGO (non governmental organisation).

Ett av stiftelsens viktigaste budskap är att polisen och kommunerna saknar den förmåga som krävs för att förebygga brott och öka tryggheten. Ett stort problem är att kommunerna saknar ett lagstadgat ansvar för att förebygga brott med konsekvensen att det brottsförebyggande arbetet ser mycket olika ut i Sveriges 290 kommuner.

Magnus Lindgren påminde om att det krävs tre faktorer för att ett brott ska begås:

1. En motiverad förövare.
2. Ett lämpligt objekt.
3. Avsaknad av kapabla väktare

Historiskt sett har samhället ägnat stora resurser åt social prevention för att minimera

antalet motiverade förövare, det vill säga att försöka fånga upp ungdomar i tidig ålder och styra bort dem från brottets bana.

– Det är ett viktigt arbete, betonade Magnus Lindgren, men minst lika viktigt är den situationella preventionen som tar sikte på att minimera lämpliga objekt och öka närvaron av kapabla väktare.

Det är precis det som skedde i New York med en dramatiskt minskad brottslighet när polisen i princip införde nolltolerans även mot vardagsbrotten.

Stiftelsen har en rad förslag för hur vi ska komma till rätta med brottsligheten:

- ✓ Återupprätta förtroendet för rättsstaten.
- ✓ Utgå från kunskapen om brottslighetens kostnader.
- ✓ Involvera näringslivet i det brottsförebyggande arbetet.
- ✓ Arbeta med situationella lösningar (situationell prevention).
- ✓ Förbättra stödet till brottsdrabbade.
- ✓ Bygg upp en ny säkerhetsorganisation med inriktning mot brottsförebyggande arbete.
- ✓ Inrikta arbetet mot den organiserade brottsligheten. ■

Vill du veta mer?

- Gå in på www.tryggaresverige.org.

Deltagarna fick också senaste nytt om EPD (Environmental Product Declaration) och man fick också inblick i det internationella nätverket ARGES prioriterade områden för de närmaste åren.

För dig som är intresserad av EPD och hur det påverkar läs- och säkerhetsbranschen rekommenderas ett besök på www.semgroup.se/miljö/EPD

ASSA sponsrar för ett säkert kontor

Organisationen Project Playground bedriver hjälpverksamhet i Sydafrika men hjälper också ensamkommande flyktingbarn till en meningsfull fritid i Sverige. Nu har bland annat ASSA bidragit till ett säkert kontor i Stockholm.

Gabriella Fagundez och Susanna Thimmig Johansen från Project Playground vid de Yale Doorman-låsarna. ASSA donerat och Lidingö Lås installerat.

Fritiden är farofylld för barn och ungdomar på gatorna i Sydafrikas kåkstäder. Och på helgerna är det de vuxnas alkohol- och drogmisbruk i hemmet som skapar otrygghet.

Att växa upp i en kåkstad är en ständig kamp. Barnen behöver en plats där de syns på sina egna villkor och får vara just barn.

Först när man bryr sig om sitt eget liv och ser ljuset på framtiden kan man bryta negativa mönster och utanförskap.

Förändra ungas tankesätt

– I Langa utanför Kapstaden erbjuder Project Playground en trygg plattform där barnen stöttas genom hela sin uppväxt. Genom fritidsaktiviteter och sport kan vi förändra de ungas tankesätt, beteende och attityder från tidig ålder. Det motverkar fördomar, gruppträck och utanförskap, säger Daniel Madhani, generalsekreterare Project Playground.

ASSA bidrar med lås

Insamlingen till verksamheten görs från det nya insamlingskontoret på Linnégatan i Stockholm.

ASSA AB har donerat lås –

ASSA Code Handle och Yale Doorman.

Låsen harmonierar med det med det nya kontorets interiör och är både lättanvända och säkra.

De har installerats av Lidingö Lås och String Furniture har donerat kontorsmöbler.

Lidingö Lås rabatterade installationen kraftigt och stöttade på så sätt hjälporganisationens verksamhet.

Beroende av sponsorer

– Den är beroende av sponsorer. Vi är därför mycket tacksamma för att ASSA skänkt oss låsen så att vi kan arbeta tryggt och säkert i vårt kontor och utveckla vår hjälpverksamhet ytterligare, säger Daniel Madhani.

– ASSA bidrar med glädje till verksamheten. Den står i samklang med ASSAs värdegrund och vision om ett tryggare samhälle vilket ger människor frihet. Vi har även tidigare stöttat PPG och bl a donerat hakregellås och behör till dörrarna i lokalerna i Langa i Sydafrika, säger Jan Segerfeldt, som arbetar med marknadsföring och kommunikation på ASSA AB. ■

HÖGSÄKERHETSLÅS

dormakaba

Partner

Lärarna Owe, Anders, Kjell, Mats och Håkan från Nivex ger instruktioner inför dagens uppgifter.

Världens bästa kurs!

Ja, så gick tongångarna bland de cirka 40 certifierade värdeförvaringstekniker och aspiranter som 2–3 september samlats i Nora för en två dagar lång kurs i öppningsteknik.

TEXT OCH FOTO MATS MOBERG

Kursen hölls i SHGs regi, SHG är en sektion inom SLR och förkortningen står för Svenska Högsäkerhetsgruppen som samlar intressenter inom området värdeförvaring.

SHG tillsammans med Håkan Dosé från Nivex i Göteborg samt Lars Pettersson från Håbeco i Nora (båda företagen kända tillverkare/återförsäljare av allt inom högsäkerhetslås, värde- och nyckelförvaring) började planeringen för denna kurs i januari och efter massor av tid och arbete med förberedelser kunde så kursen genomföras i början av september.

I Håbecos lokaler i Nora hade det dukats upp för ett riktigt spännande veckoslut. Cirka 40 olika värdeförvaringsenheter (eller "kassaskåp" som vi säger till vardags) fanns uppställda i lokalerna och redo för att bli noga studerade och öppnade av kursdelta-

garna. Ett unikt tillfälle då det är extremt ovanligt att det finns så många produkter för utbildningsändamål sparade på ett och samma ställe. Det normala är annars att de skrotas eller repareras och säljs så fort som möjligt då det ofta rör sig om dyra, stora och tunga objekt.

Nu var det inte bara det stora utbudet av övningsobjekt som var speciellt i detta fall. Det som också bidrog till att detta kallades "världens bästa kurs" av deltagarna, var tillfället att diskutera och utbyta erfarenheter med kollegor samt inte minst de lärare/instruktörer som fanns på plats. Lärare med kunskaper i absolut världsklass!

EN AV NYHETERNA INFÖR DENNA KURS var att det gavs möjlighet för medlem att ta med en elev/aspirant var för att möjliggöra kunskaps-

överföring samt trygga återväxten i yrket.

Medlemmen agerar handledare för sin adept och ansvarar för att utbildningen sker på rätt sätt.

– De flesta av oss som i dag arbetar som värdeförvaringstekniker börjar bli lite till åren och vi måste säkerställa att återväxten tryggas. Vi måste se till att all kunskap kan överföras till nya generationer och eftersom det tar många år att lära sig yrket måste vi börja med detta i god tid, säger Mats Nykom.

UNDER DEN TVÅ DAGAR LÅNGA KURSEN var deltagarna indelade i grupper med en ansvarig gruppchef. Gruppen fick vid varje station först en kort information från lärare om vilka förutsättningar som gällde, därefter började man diskutera lämpligaste metoder och verktyg.

Det blev många och mycket intressanta diskussioner där alla år av erfarenhet och kunskaper bollades fram och tillbaka. När så strategin var klar satte en febril aktivitet i gång, nödvändiga verktyg och utrustningar togs fram, kontroll gjordes på vilken ev teknisk dokumentation som fanns tillgänglig.

Full aktivitet.

Christer från Nivex visade högsäkerhetslås.

Dyrkning på lås.

Samtliga deltagare.

Om dyrkning inte var möjlig borrades hål för att med optiska instrument försöka lista ut hur konstruktionen inne i produkten såg ut. För de flesta grupperna blev det många timmars noggrant arbete innan uppgiften var klar. Efter arbetet skedde en bedömning av lärare och feedback gavs på hur väl vald metod fungerat samt om det fanns andra metoder att angripa uppgiften.

Att utföra arbete så som att klassa/besiktiga, byta lås eller laga/öppna värdeförvaringsenheter och valv med mera är något som inte går att läsa sig till. En enorm nyfikenhet, ett stort intresse, fingerfärdighet, klurighet och mycket goda och breda tekniska kunskaper är ett måste för att lyckas som värdeförvaringstekniker. Egenskaper som tar år av praktisk övning och erfarenheter för att uppnå.

DET FINNS EN MÄNGD OLIKA värdeförvaringsenheter och valv hos företag, affärer, banker och myndigheter. Produkter som inte sällan kan vara över 50 år gamla och av okänd typ/klassning, ibland tillverkade av företag som inte finns kvar. Att hjälpa en kund med att klassa, reparera eller att öppna en produkt, oavsett ålder, kräver unika expertkunskaper.

Ett exempel på komplexiteten i yrket är att det oftast innebär att man måste arbeta i blind-

do! Normalt i andra yrken kan man se det man ska arbeta med och vet vad det är för komponenter som ingår, men detta gäller oftast inte för arbete med värdeförvaringsenheter.

Det är sällan värdeförvaringsteknikern får tillfälle till att se hur låsmekanismen är konstruerad och vilken typ av lås och säkerhetsspärrar som sitter innanför dörren vid en öppning. Med lite tur har han kanske stött på en liknande produkt tidigare eller fått tillgång till ritningar från tillverkaren. Men det finns många varianter och av olika ålder ute på marknaden varför det är stor risk att det inte finns någon information att få. Det är då "klurigheten" kommer till pass!

GENOM ATT STUDERA PRODUKTEN kan den med erfarenhet och kunskap lista ut hur det troligen ser ut bakom dörren, var och i vilket läge låset sitter och hur säkerhetsspärrar troligen är konstruerade. Känner han till låstypen finns möjlighet till att dyrka upp låset, ofta en mycket tidskrävande och extremt svår uppgift utan stora kunskaper och rätt verktyg.

Fungerar inte dyrkning måste kanske ett eller flera inspektionshål tas upp för att se hur man ska kunna komma åt låsmekanismen. I dag en något enklare uppgift än förr då det numera finns en mängd smarta och mycket

UTBILDNING MED MÅNGA MOMENT

- Öppning av värdeskåp, säkerhetsskåp, dokumentsskåp.
- Borrning, dyrkning och manipulering
- Borrpunkter för olika lås Genomgång regelverk och säkringar
- Angreppsmetoder borrpunkter
- Borrslipning

LÄRARE I VÄRLDSKLASS

■ **Owe Bengtsson**, före detta Sesams lås i Göteborg samt en av grundarna till SHG. Owe är en av de främsta inom området och har under åren genomfört många uppskattade utbildningar nationellt och internationellt. Han har ett imponerande nätverk med experter inom området och kontakter runt om i världen.

■ **Kjell Dalek** från Dalek Lås & Larm med många års erfarenhet av arbete på valv och olika värdeförvaringsenheter samt massor av kunskap och kontakter.

■ **Mats Nykom** från Låsspecialisten i Göteborg som även han har många års erfarenhet, stor kunskap och ett omfattande kontaktnät med tillverkare och kollegor runt om i världen. Mats är dessutom ordförande i SHG.

■ **Anders Götberg** också han från Låsspecialisten i Göteborg. Anders har massor av erfarenhet, stora kunskaper och ett brett kontaktnät som gör att han sällan går bet på ett uppdrag. Dessa fyra gentleman med sina expertkunskaper, samlade på ett ställe och som lärare på samma kurs, tillsammans med Håkan Dosé och Lars Pettersson gjorde dagarna i Nora till något helt unikt och speciellt.

Det krävs mycket övning för att kunna avgöra vad det är man ser inne i låsmekanismen.

Studie av bild innefrån skåpet och diskussion om hur fortsatt arbete ska ske.

- smidiga optiska hjälpmedel, ett inspektionshål på 6–10 millimeter kan räcka. I dag kan man med relativt små hål komma åt mycket information med optiska hjälpmedel och med få och små hål finns viss möjlighet till att återställa produkten i stället för att kassera den efter en öppning.

Med rätt kunskap och erfarenhet kan teknikern med hjälp av denna information bedöma var och hur han sedan ska fortsätta angripa uppgiften. Hur detta fortsatta arbete går till skiljer sig från olika produkter och någon standardmetod finns inte. Det är alltså teknikerns kunskap och erfarenhet som är avgörande.

Men det kräver stor kunskap att ta upp ett inspektionshål. Borrar man på fel ställe eller

för djupt så är risken stor att säkerhetsspärrarna löser ut och effektivt förvandlar värdeförvaringsenheten till ett "Fort Knox", näst intill omöjligt att öppna utan att helt förstöra hela produkten.

PÅ KURSEN I NORA fanns många specialverktyg, instrument och utrustningar på plats men deltagarna var också uppmanade att ta med egna verktyg och utrustningar. Precis som med andra precisionsyrken har var och en oftast sina egna och väl beprövade verktyg. Verktyg som är framtagna efter många års erfarenhet av vad som krävs och fungerar för varje enskild individ. Floran av verktyg växer enormt år för år och speciellt elektroniska och optiska hjälpmedel blir allt vanligare.

Värdeförvaringstekniker är en liten skara yrkesmän med en unik kunskap som du som kund bör utnyttja. Förutom att öppna och laga produkter har teknikern även kunskaper i att besiktiga och bedöma förvaringsenheters status och klass. Något som är mycket viktigt bland annat för alla jägare och skytteföreningar. Enligt lag ska vapen förvaras på speciellt sätt och i speciellt utrymme/förvaringsenhet. För att avgöra om förvaringen uppfyller kravet i lagen måste klassningen bedömas. På nyare produkter är detta oftast inga problem då alla uppgifter ska vara angivna, oftast en dekal eller skylt på insidan av förvaringsenheten.

PROBLEMET MED ÄLDRE PRODUKTER är att standarder och klassningar ändrats och de gamla beteckningar som ev finns på produkten måste bedömas för att avgöra om de är tillräckliga för att uppfylla de nya kraven. Det avgörandet kan värdeförvaringsteknikern och han kan och får även utfärda ett intyg på att nya kraven uppfylls. Han har även befogen-

het att uppdatera en äldre produkt, med till exempel ett nytt lås, så att ett nytt intyg kan utfärdas.

En annan viktig uppgift är att serva och underhålla produkter. Ofta kan en värdeförvaringsenhet användas under många år utan att någon tänker på att den precis som andra produkter kräver skötsel och underhåll av en kunnig person. Att inte serva sin produkt kan bli mycket dyrbart och ställa till allvarliga problem.

"Värdeförvaringstekniker är en liten skara yrkesmän med en unik kunskap som du som kund bör utnyttja!"

PRECIS SOM MED VÅRA BILAR, datorer, lås och larm behöver värdeförvaringsenheter tillsyn och underhåll, det är viktigt att låta en värdeförvaringstekniker se över produkten minst en gång per år. Att teckna ett serviceavtal blir i längden en mycket god försäkring!

I Nora var det nu inte enbart tekniska övningsuppgifter och problemlösningar på programmet.

En stor del av nyttan med kurser är oftast den sociala biten, möten mellan likasinnade för erfarenhetsutbyten och skapande av kontaktnät. ■

STORT TACK ALLA FÖR EN MYCKET LYCKAD KURS!

■ För lunch och fikabröd med mera ansvarade **Monica Nykom** som med gott humör lyfte den glada stämningen ytterligare. Monica utträttade stordåd och lyckades utfordra alla deltagare med suveräna luncher trots de fältmässiga förhållandena.

■ Ett mycket speciellt och varmt tack till **Håkan och Lars** som gjorde det möjligt att genomföra kursen. Utan Lars och **Håbecos** stora arbetsinsats, lokaler och övningsobjekt hade denna kurs aldrig varit möjlig och utan Håkans och **Nivex** arbete med arrangemang, utrustning och utskick med mera hade det varit omöjligt att få allt att fungera.

Säkerhet och skydd på arbetsplatsen!

ABUS Serie 74

Security Tech Germany

Icke ledande | Anti magnetisk | Extra tålig för värme och fukt

Stiftelsen Tryggare Sverige får pris för brottsförebyggande arbete

Den oberoende stiftelsen Tryggare Sverige tilldelas Hans Wermdalens stipendium 2016.

Stiftelsen Tryggare Sverige bidrar till ett tryggare samhälle genom att bland annat förbättra hjälpen till brottsdrabbade och att främja utvecklingen inom det brottsförebyggande området.

– Därför vill vi uppmärksamma deras viktiga arbete. Stiftelsen försöker alltid i sin granskning av exempelvis polisen och socialtjänsten ge förslag på hur man bör göra för att lösa problem. Ett exempel på detta är att ta fram ”förmågan” som en faktor för att visa hur komplexa många frågor är och att det inte enbart räcker med att diskutera antalet poliser eller antalet miljoner kronor som avsätts för att lösa ett specifikt problem. Det är en viktig faktor som stiftelsen Tryggare Sverige vill uppmärksamma,

säger Urban Doverholt, ordförande i Swesec som tillsammans med Företagsuniversitet delar ut stipendiet på 10 000 kronor.

I OLIKA STUDIER HAR STIFTELSEN påpekat att det viktigaste brottsförebyggande arbetet måste utföras i våra kommuner.

Det är inte endast polisen som är den viktigaste samarbetspartnern utan även, och inte minst, näringslivet med dess teknikkompetens och allmänna erfarenhet.

Stiftelsen har sedan starten för åtta år sedan prioriterat tre områden:

- att ha nolltolerans mot våld och hot i skolan
- att alla brott ska utredas

- att kommunerna måste hjälpa dem som utsatts för brott. ■

SWESEC VÄRNAR OM TRYGGHET OCH SÄKERHET

■ Hans Wermdalens stipendium delas ut till personer som på olika sätt bidrar till ett säkrare och tryggare samhälle. Stipendiets ändamål är att bereda ökade möjligheter för mottagare av stipendiet att bl.a. genom fördjupade studier och kunskapsutveckling inom säkerhetsområdet föra branschens brotts- och skadeförebyggande arbete framåt.

9 skäl att besöka ELF-mässan i Prag 19-21 maj 2017

1. Öka din kunskap och delta i intressanta seminarier.
2. Lära dig det senaste inom industriell utveckling på mässan.
3. Utnyttja möjligheten att nätverka under mässan.
4. Czech Mechanical Lock system Association hälsar välkommen.
5. Diskutera och brainstorma med kollegor från hela Europa.
6. Utforska Prags fantastiska arkitektur och dess stad.
7. Prag är en riktig ölstad där du kan prova god pilsner.
8. Ta en sightseeing-tur och upptäck Prag och den tjeckiska republiken. Se Karlsbron och slottet i Prag.
9. Registrera dig och utnyttja det fördelaktiga hotellerbjudandet.

■ Anmälan öppnar den 1 januari 2017 på www.elf2017.com

NYA PÅ EVVA SALTO ACCESS AB

Camilla Deiber
ny systemtekniker

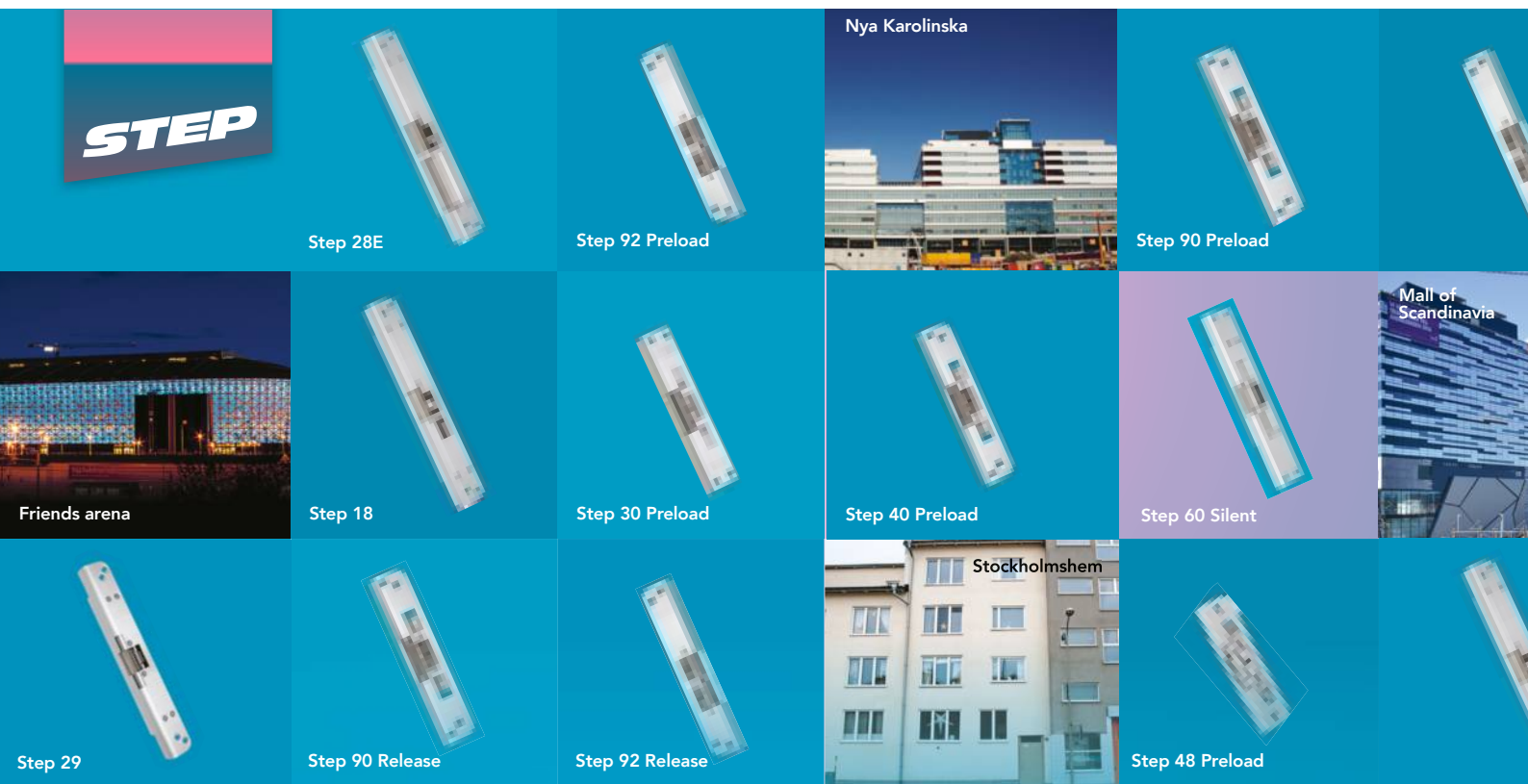

■ Camilla Deiber är nyanställd som systemtekniker i läsproduktionen på Evvasalto Access AB. Camilla har 13 års erfarenhet från sin pappas (Conny Deiber) läsföretag Låspunkten i Sundbyberg. – Hon är en kompetent positiv tjej som säkert kommer tillföra oss mycket, säger Anders Karlemark, VD. Camilla tillträdde sin tjänst den 17 oktober.

Mikael Rydergren
ny teknisk support

■ Mikael Rydergren är från och med den 1 oktober anställd som Teknisk Support i Evvasalto Access AB. Mikael har lång erfarenhet från IT-branschen. – Mikael är ett välkommet tillskott hos oss, säger Anders Karlemark, VD Evvasalto.

När det måste fungera.
Oavsett situation.

När det
måste fungera.

Vi är Sveriges ledande

Alla SLRs medlemmar är auktoriserade, innehar Mästarbrev och har en bred utbildning och ett gediget kunnande. Medlemsföretagen finns över hela landet och din närmsta säkerhetspartner hittar du här. Våra etiska regler och krav på Mästarbrev, garanterar en god service till mycket hög kvalitet.

ALINGSÅS	Alingsås Lås & Larmservice AB	www.alas.se
ANGERED	Låsinväst Svenska AB (filial)	www.lasinvast.se
BANDHAGEN	Bergs Låsverkstad AB	www.bergslas.se
BODEN	Låssmeden AB	www.lassmedboden.com
BORÅS	Direct Larm & Lås AB	www.directlarm.se
BORÅS	Lås & Slipexperten, AB	www.lasslip.se
BORÅS	LåsTeam AB	www.lasteam.se
BROMMA	Alviks Lås AB	www.alvikslas.se
BROMMA	Bromma Lås AB	www.brommalas.se
DANDERYD	Täby Danderyds Lås AB (filial)	www.tabylas.se
EKSJÖ	Optimera Svenska AB	www.optimera.se
ENKÖPING	Certego AB (filial)	www.certego.se
ESKILSTUNA	Låsmästarna i E-tuna AB	www.lasmastarna.nu
ESKILSTUNA	Certego AB (filial)	www.certego.se
FALKENBERG	Great Security Sverige AB (filial)	www.greatsecurity.se
FALKENBERG	Skrea Lås & Smide AB	www.skrealas.se
FALKÖPING	Vadsbolås AB (filial)	www.vadsbo.se
FARSTA	Farsta Lås AB	www.farstalas.se
FINSPÅNG	Nyckelkedjan, AB (filial)	www.nyckelkedjan.se
FLEN	Certego AB (filial)	www.certego.se
GNESTA	Punctum Lås & Larm AB (filial)	www.punctumlas.se
GUSTAVSBERG	Lås Larmteknik Värmdö AB	www.lasalarmteknik.se
GÄLLIVARE	Låsab Lås- & Larmservice AB	www.lasab.se
GÄVLE	Låscity i Gävle AB	www.lascity.se
GÄVLE	Lås & Nyckel i Gävle AB	www.nyckel.nu
GÄVLE	Låstjänst Alarm AB	www.lastjanst-alarm.se
GÖTEBORG	Göteborgs Lås & Nyckelverkstad AB	www.gbglas.se
GÖTEBORG	Låfa, AB	www.lafalas.se
GÖTEBORG	Låset i Centrum HJK AB	www.lasetgbg.se
GÖTEBORG	Låsinväst Svenska AB	www.lasinvast.se
GÖTEBORG	Låssmeden S Alexandersson AB	www.lassmeden-sa.se
GÖTEBORG	Låsspecialisten AB	www.lassspecialisten.com
GÖTEBORG	Majornas Låssmed AB	
GÖTEBORG	Martin Mattson & Co Eftr AB	www.martinmattsson.com
GÖTEBORG	Nokas Låsteknik i Göteborg AB	www.nokas.se
GÖTEBORG	SafeTeam i Sverige AB	www.safeteam.se
GÖTEBORG	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se
GÖTEBORG	Certego AB (filial)	www.certego.se
GÖTEBORG	Södra Vägens Låsservice AB	www.sodravagenslas.se
HALMSTAD	Halmstad Låsservice AB	www.halmstad-lasservice.se
HALMSTAD	Lås & Larmspecialisten AT AB	www.las-larm.com
HANDEN	Brandbergens Låshörna AB	www.lashornan.se
HANINGE	Haninge Lås AB	www.haningelas.se
HAPARANDA	Gränslås Service AB	
HELSINGBORG	Nokas Lås-Aktuellt AB (filial)	www.nokas.se
HELSINGBORG	Lås & Trygghet AB	www.las-trygghet.se
HELSINGBORG	Öbergs Lås & Nycklar Eftr KB	www.obergs.com
HUDDINGE	Lås-Arne Malmström AB	www.las-arne.se
HÄGERSTEN	Aspuddens Lås - Låstjänst HB	www.lastjanst.com
HÄGERSTEN	Bysmeden Lås AB	www.bysmeden.se
HÄGERSTEN	Certego AB (filial)	www.certego.se

HÄGERSTEN	Västberga Lås AB	www.vastbergalas.se
HÄRNÖSAND	Nylunds Lås AB	www.nylundslas.se
HÄSSELBY	Vällingby Låsservice AB	www.vallingbylas.se
HÄSSELHOLM	Hässelholms Låssmed AB	www.hmllassmed.se
HÖRBY	Allans Lås & Larm AB	www.allanslas.se
JOHANNESHOV	Sickla Låsteknik AB	www.sicklalasteknik.se
JÄRFÄLLA	Järfälla Låsservice, AB	www.jarfallalasservice.se
JÄRFÄLLA	Norrlås, AB	www.norrlas.se
JÖNKÖPING	Yxhage Lås & Europalarm AB (filial)	www.yxhage.se
JÖNKÖPING	Yxhage Lås & Europalarm AB	www.yxhage.se
KALMAR	Kalmar Låsservice AB	www.kalmarlas.se
KALMAR	WB Lås AB	www.wblas.se
KARLSHAMN	Blekinge Lås & Larmteknik AB	www.blekingelas.se
KARLSKOGA	Ekbergs Låsservice eftr AB	www.ekbergslas.se
KARLSKRONA	Karlskrona Låsservice AB	www.kna-las.nu
KARLSTAD	Certego AB (filial)	www.certego.se
KATRINEHOLM	Certego AB (filial)	www.certego.se
KIRUNA	Certego AB (filial)	www.certego.se
KISTA	Bysmeden Lås AB (filial)	www.bysmeden.se
KRAMFORS	Låssmeden i Kramfors AB	www.las-smeden.se
KRISTIANSTAD	Citylåset AB	www.citylaset.se
KRISTIANSTAD	Certego AB (filial)	www.certego.se
KRISTINEHAMN	Låsmästarn i Värmland AB	www.lasmastarn.se
KUMLA	Certego AB (filial)	www.certego.se
KUNGSBACKA	Kungsbacka Låsservice AB	www.kungsbackalas.se
KUNGSHAMN	Sotenäs Låsservice AB	www.sotenaslase.se
KÖPING	Certego AB (filial)	www.certego.se
LERUM	Lerums Lås & Larmservice, AB	www.lll.se
LIDINGÖ	Lidingö Lås & Larm AB	www.lidingolas.se
LIDKÖPING	Vadsbolås AB (filial)	www.vadsbo.se
LINDESBERG	Lås & Säkerhetsspecialisten i Sverige AB	
LINKÖPING	Lås & Nycklar i Linköping AB	www.lasochnycklar.se
LINKÖPING	Certego AB (filial)	www.certego.se
LJUNGBY	Almqvist & Brunskog AB	www.almbrun.se
LULEÅ	Luleå Låskonsult, AB	www.lulealaskonsult.se
LUND	All-Round Låsservice AB	www.allroundlas.com
LUND	Certego AB (filial)	www.certego.se
LUND	Great Security Sverige AB (filial)	www.greatsecurity.se
LYCKSELE	Norrskydd AB (filial)	www.norrskydd.se
MALMÖ	AB Allmänna Lås i Limhamn	www.allmannalas.se
MALMÖ	Bengtssons Låsservice AB	www.bengtssonslasservice.se
MALMÖ	Låscentralen E. Borgström AB	www.lascentralen.se
MALMÖ	Nokas Lås-Aktuellt, AB	www.nokas.se
MALMÖ	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se
MALMÖ	Safeteam Lås-Borgström AB	www.lasborgstrom.se
MALMÖ	Certego AB (filial)	www.certego.se
MARIEFRED	Mälardalens Säkerhetscenter AB	
MARIEFRED	Vadsbolås AB	www.vadsbo.se
MARKARYD	Säkerhetstjänst i Markaryd AB	www.sakerhetstjanst.se
MJÖLBY	Axet Lås i Mjölby AB	
MOTALA	Certego AB (filial)	www.certego.se

säkerhetsföretag!

MÄRSTA	Nyckellås AB		STOCKHOLM	Storstadens Lås HB	www.storstadenslas.se
MÖLNDAL	Mölnö Låsservice AB	www.molndalslas.se	STOCKHOLM	Söderlås vid Ringen AB	www.soderlas.se
MÖLNDAL	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se	STRÅNGNÄS	Certego AB (filial)	www.certego.se
NACKA	IT Installationsteknik Sverige AB	www.it-s.se	SUNDBYBERG	Låspunkten AB	www.laspunkten.se
NACKA	Nacka Lås & Larm AB	www.nll.nu	SUNDBYBERG	Punctum Lås & Larm AB	www.punctumlas.se
NORRKÖPING	Lås & Nycklar i Norrköping AB	www.lasonycklar.se	SUNDSVALL	Byggsbeslag AB, Låsavd.	www.byggsbeslag.se
NORRKÖPING	Låssmeden i Norrköping AB	www.lassmeden.se	SUNDSVALL	Lås & Maskinservice AB	www.lasomaskin.se
NORRKÖPING	Norrköpings Låsverkstad AB	www.norrkopingslasverkstad.se	SÄVEDALEN	Nokas Låsteknik i Göteborg AB (filial)	www.nokas.se
NORRKÖPING	Nyckelkedjan, AB	www.nyckelkedjan.se	SÖDERTÄLJE	Axlås AB (filial)	www.axlas.se
NORRKÖPING	Certego AB (filial)	www.certego.se	SÖDERTÄLJE	Mälardalens Säkerhetscenter AB (filial)	
NORRTÄLJE	Norrtälje Låsservice AB	www.ntjlas.se	SÖDERTÄLJE	Certego AB (filial)	www.certego.se
NORRTÄLJE	Spaak Säkerhet AB	www.spaaksakerhet.se	SÖDERTÄLJE	Telge Lås & Nyckel AB	
NYBRO	Nybro Lås AB	www.nybrolas.se	TRELLEBORG	Isgrens Lås AB	www.isgrens.se
NYKÖPING	Punctum Lås & Larm AB (filial)	www.punctumlas.se	TROLLHÄTTAN	Dalek Lås & Larm AB	www.dalek.se
NYNÄSHAMN	Södertörns Lås AB	www.sodertornslas.se	TYRESÖ	Tyresö Låsservice AB	www.tyresolas.se
OSKARSHAMN	Sjögrens Lås & Brandskydd AB	www.sjogrenslas.com	TÄBY	Ensta Lås AB	www.enstalas.se
PITEÅ	Norrskydd AB (filial)	www.norrskydd.se	TÄBY	Täby Danderyds Lås AB	www.tabylas.se
SKARA	Vadsbolås AB (filial)	www.vadsbo.se	UDDEVALLA	Rikstvåans Låsservice AB	www.rikstvanslas.com
SKARPNÄCK	Stanley Security Sverige AB	www.stanleysecurity.se	UDDEVALLA	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se
SKÄRHOLMEN	Axlås AB (filial)	www.axlas.com	ULRICEHAMN	Perssons Låsservice AB	
SKÖVDE	Vadsbolås AB (filial)	www.vadsbo.se	UMEÅ	Norrskydd AB	www.norrskydd.se
SOLLENTUNA	Gerts Lås & Larm AB	www.gertslas.se	UMEÅ	Låskedjan i Umeå AB	www.byggsbeslag.se
SOLLENTUNA	Norra Stationen Lås & Larm AB	www.abatron.se	UMEÅ	Certego AB (filial)	www.certego.se
SOLLENTUNA	Sollentuna Lås (filial)	www.vallentunalas.se	UPPLANDS VÄSBY	Punctum Lås & Larm AB (filial)	www.punctumlas.se
SOLNA	Råsunda Låsservice AB	www.rasundalas.se	UPPLANDS VÄSBY	Väsby Lås & Alarm AB	www.vasbylas.se
SPÅNGA	Spånga Lås AB	www.spangalas.se	UPPSALA	Certego AB (filial)	www.certego.se
STENUNGSUND	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se	UTTRAN	Botkyrka Lås & Säkerhetsmontage AB	www.botkyrkalas.se
STOCKHOLM	Axlås AB (filial)	www.axlas.se	VALLENTUNA	Vallentuna Lås AB	www.vallentunalas.se
STOCKHOLM	Axlås AB	www.axlas.se	VARBERG	Great Security Sverige AB	www.greatsecurity.se
STOCKHOLM	Begelås, AB	www.begelas.se	VIMMERBY	Lås & Nyckelservice Vimmerby	www.lasochnyckelservice.se
STOCKHOLM	Brandts Lås & Nyckelservice	www.lasochnyckel.se	VISBY	Gotlands Glas & Lås AB	www.glasolas.se
STOCKHOLM	Corells Lås AB	www.corellslas.se	VÄLLINGBY	Garantilås i Stockholm AB	www.garantilas.se
STOCKHOLM	Hornsplans Lås AB	www.hornsplanslas.se	VÄNERSBORG	Puttes Lås & Nyckelservice AB	
STOCKHOLM	Karla Låsservice AB	www.karlalas.se	VÄRNAMO	Låsservice i Värnamo AB	www.varnamolasservice.se
STOCKHOLM	Kungsholms Låsservice AB	www.kungsholmslas.se	VÄSTERÅS	Lundkvist Lås & Nycklar AB	www.lundkvistlas.se
STOCKHOLM	Kungslås AB	www.kungslas.se	VÄSTERÅS	Certego AB	www.certego.se
STOCKHOLM	Lindells Låsservice AB		VÄSTERÅS	Finlarm AB	www.protectyou.se
STOCKHOLM	LS Svensk Larmteknik AB	www.svensklarmteknik.se	VÄSTRA FRÖLUNDA	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se
STOCKHOLM	Låsborgen AB	www.lasborgen.se	VÄXJÖ	Certego AB (filial)	www.certego.se
STOCKHOLM	Låscentrum AB	www.lascentrum.se	YSTAD	Skåne Lås, AB	www.skanelas.se
STOCKHOLM	Låskompetens i Stockholm AB	www.laskompetens.se	ÄNGELHOLM	Låshuset AB	www.lashuset.se
STOCKHOLM	Låsmakarna AB	www.lasmakarna.se	ÖREBRO	Axet Låsservice AB	www.axet-las.se
STOCKHOLM	Låsman AB	www.lasman.se	ÖREBRO	Lås & Säkerhet i Örebro AB	www.lassakerhet.se
STOCKHOLM	Låssmeden FGJ AB		ÖREBRO	Certego AB (filial)	www.certego.se
STOCKHOLM	Låssnabben AB	www.lassnabben.se	ÖRNSKÖLDSVIK	Norrskydd AB (filial)	www.norrskydd.se
STOCKHOLM	Nybergs Lås AB	www.nybergslas.se	ÖRNSKÖLDSVIK	Övik Låsteknik AB	www.lasteknik.com
STOCKHOLM	Punctum Lås & Larm AB (filial)	www.punctumlas.se	ÖSTERSUND	Gården & Persson AB	www.gardinpersson.se
STOCKHOLM	S:t Erik Lås AB	www.stlas.se	ÖSTHAMMAR	Låsservice i Mälardalen AB	
STOCKHOLM	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se			
STOCKHOLM	Solidlås, AB	www.solidlas.se			
STOCKHOLM	Stockholms Låsservice City AB	www.sthlmslas.se			

RRA100-2XPL

RADIOMOTTAGARE MED LCD-DISPLAY
OCH TVÅ RELÄUTGÅNGAR

PASSAR HELA VÅRT SORTIMENT AV SÄNDARE, TEX

RADIO01 / 02 / 04

AK108 / RTA1KF

RTA2G / -R / -B / -VR

ER4 / ERP4 / ERV4

The installer's choice
cdvi.se

VAD ÄR DIN BIL UTAN NYCKLAR? INGENTING!

KOPIERA
DIN NYCKEL NU!

PRODIB AB
VI KAN TRANSPONDERNYCKLAR

Såg du den på SKYDD?
Årets julklapp?
Köp den nu!
GOLDILOCKS

Ett skydd för privata värdesaker

Belysta siffror hjälper
dig att använda skåpet
även i mörker.

Utrustad med
sensor som utlöser
larm om den flyttas.

Den kan även tas
med på resan.

Vi önskar Er en
GOD JUL!

Box 140 | 334 23 Anderstorp | 0371-52 32 90 | info@profsafe.se | www.profsafe.se

Vi säljer kassaskåpsverktyg
070-261 20 80

Eller på vår hemsida
www.lassspecialisten.com
under
/Produkter/värdeförvaring/verktyg

SVERIGES LÅS OCH
SÄKERHETSLEVERANTÖRERS
RIKSFÖRBUND

SLR Garantin ger dig ytterligare trygghet!

SLR medlemsföretag, Auktoriserade Låsmästare samt Säkerhets-
installatörer erbjuder en tredje partskontrollerad grundtrygghet.

Missa inte Copiax julkalender!
Mellan 1-24 december hittar du
ett nytt erbjudande varje dag på
www.copiax.se

Istället för att skicka
julkort skänker vi
motsvarande belopp
till välgörande ändamål.

COPIAX
Mer än en säkerhetsgrossist

VI SÖKER
SÄKERHETSTEKNIKER

Vi söker dig som inte bara tror, **utan vet** att du kan lås- och
larmbranschen, att du har teknisk kompetens, är serviceinriktad
och har lätt för att bygga och upprätthålla kundrelationer. Gå in på
www.lasteam.se/jobb och läs mer om den lediga tjänsten.

 LSTEAM

SBSC

www.sbsc.se
SVENSK BRAND- OCH SÄKERHETSCERTIFIERING

OLDA® INNOVATION AB
Del av **R2** Gruppen

Vi flyttar!
Under november 2016 flyttar OLDA till
Mölntycke, strax utanför Göteborg.

I samband med det investerar
vi i nya tillverkningsmaskiner
samt utvecklar produktionsflödet.

Ny webbsida
olda.com

KASSASKÅPSNYCKELTILLVERKARSPECIALISTEN

Vi tillverkar alla typer av kassaskåpsnycklar. Speciellt Rosengrens nycklar och lås.
Vi utför öppningar och reparationer. Försäljning av nya och begagnade skåp.
Samma expertis under nya flaggor.

Hemsida med begagnade skåp:
www.sesamlas.se

Nokas Låsteknik i GBG AB
Box 7058
402 31 Göteborg

NOKAS

Besöksadress: Första Långgatan 18

www.nokas.se

@Tivedskryss/PANO30

↓ GUD- FRUKTIG	VILD- KATT	TÄR HAND OM ANDRA	GER GULD	LUGNET I SJÄLEN	TALA ILLA OM NÅGON	↓	SKUM- DRYCK	↓	FARA IVÄG	KAN BÄD- STRÄNDER VARA	KAN VIS- SA ÅKA MED	VINTER- FARA	↓	GJORDE BORT SIG MED SIG	↓	DÖRR- SKYL	↓	LÄKE- KONG- TENS GUDINNA	↓	GÖR VAD SOM LOVATS	VILL NOG DE NYFIKNA
				→			→					→				→				→	
			POJKE					MORSKA KRAMAS GÄRNA							GAMMALT SPEL ÖBO						
KULL- STAD	FALLA NER TRÄD- SYSTEM						DATOR- SPRÄK VATTEN- GREN						MYCKET KUPFISKA VÄNLIG ÅSYN							FÖR- NEKAR GUD	
↓ MED RÖD ÅSKER ANFÖRA				TVÅ PUNKTER ÖVER VOKAL	PRISAD DARIO HJÄLP MÅNGA			STORT STYCKE KAN BUL- LE VARA									KYLA NER HONA				
														HERMELIN BLIR IDAG I- MORGON							
ÅNKJUE							BETYDEL- SÄLOS KRYPA						SOLDAT- TYP PRIMA			POJKE TESKED KORT					
		SKÄNKER DJUR- FODER			GÖR DET MINDRE ELLER KLANKAR				ÅKT IVÄG MED SIG KÅKA!									DATOR- KRAFT IDROTTS- PLATS			
STORA KORT	BLÖDAR- SJUKA							EN FRÅGA OM TID					BERÖR VISSA PERIODER								
STRED MOT EN DRAKE I SAGA					ORSAK TILL ILLA- MÄNDE											BYTET					

Var med & tävla!

■ Var med och tävla om en Trisslott och få chansen till en storvinst! Tre vinnare får varsin Trisslott hemskickad i brevlådan.

Rolig tävling - så gör du

Lös krysset ovan. Mejla svarsraden i de blå fälten tillsammans med ditt namn, adress och mejladress till: **info@slr.se**

I ärendefältet i mejlet skriver du **Kryss 4/2016**. Du kan också skicka in ditt tävlingsbidrag.

Skriv ner svarsraden i de blå fälten tillsammans med ditt namn och adress på till exempel ett vykort och skicka det till: **SLR, Granviksliden 2, 435 35 Mölnlycke**.

Den 9 februari 2017 är sista tävlingsdag. Lösningen och vinnarna presenteras i nästa nummer av *Säkerhetsinstallatören*.

Vinnarna och lösningen till nr 3-2016

■ Stort grattis säger vi till följande tre som får varsin Trisslott: **Mikael Lundgren**, Gällivare, **Tuja Kaikkonen Karlsson**, Luleå och

Renée Månsson, Karlstad.

Redaktionen håller tummarna för än mer tur med lottvinsterna!

@Tivedskryss/PANO24

GILLAR ÖFRA DENNA STORY	G	MISSION	KÖRSEL- SÄNGEN	A	KRAFT- KÄRL BRICK	PRO- VUES	HÄR FÖR FÖR FÖR	GUDROD KÄRRE FÖR FÖR	DA DET ÄR FÖR	M	BRITTO	KAN VÄR FÖR FÖR	P	RENT RENT	U	V	GÖR I LÖD BÄNDET	U	SPÖCK ÖF WINNET	
	H	A	R	→	S	T	Ö	T	T	→	P	Å	→	M	O	T	S	T	Å	N
KÖR- RÄKEN	M	O	R	E	L	L	E	R	N	A	ÖRÄL LÖNDE FRAM	T	A	L	A	FUTBA AF	G	R	A	D
↓ HERRE FÖRRE	L	E	D	A	R	E	→	S	E	A	N	S	E	N	→	KAN MAN STUKA SLITA	V	R	I	
	R	A	K	E	T	S	T	A	R	T	E	N	→	A	N	D	E	V	Å	T
REVEN FÖRRE	L	I	N	A	N	→	V	A	N	→	A	N	N	O	R	L	U	N	D	
	K	A	D	A	V	I	D	I	D	A	→	Å	A	R	V	I	D	D	E	
TRAK IN DÖFTR	N	O	S	E	N	→	S	N	E	S	E	N	→	S	M	O	G	G	E	

Nu lanserar vi ASSA 960 – vårt starkaste elslutbleck genom tiderna

www.assa.se

*”ASSA 960 för
tuffa miljöer”*

Nu lanserar vi ASSA 960 – vårt starkaste elslutbleck genom tiderna. Med ASSA 960 utökar vi serien med Extrakraftiga elslutbleck. Det är starkare, driftsäkrare och ännu mångsidigare. ASSA 960 är designad för att klara tuffa miljöer med höga listtryck och slitage, stå emot brand upp till 60 minuter och har en hög brythållfasthet.

Samtidigt har elslutblecket ljud- och friktionsdämpande egenskaper. Mikrobrytare och ankarkontakter är standard. ASSA 960 passar samma monteringsstolpar som hela 900-serien, vilket ger minskad lagerhållning. Multispänning 12-24V. Välj ASSA 960 för rättvänd funktion och ASSA 961 för omvänd.

Läs mer på assa.se

ASSA[®]
ASSA ABLOY

ASSA ABLOY, the global leader
in door opening solutions

» Unik
teknologi «

ICS – Mekaniskt låssystem

ICS är en idealisk lösning för låssystem med komplex struktur/uppbyggnad och stort antal nycklar med många olika användargrupper. Systemet medger också omfattande utbyggnadsmöjligheter utan att åsidosätta säkerheten.

Kontakta oss för mer information: www.evvasalto.se | 08-555 982 00